خبر

«زمانه» از مقاومت تا فاطمیه

همزمان با روز ملی مبارزه با استکبار جهانی و آغاز ایام فاطمیه، برنامه گفت‌وگومحور «زمانه» در هفته جاری، به بررسی ابعاد تاریخی، فرهنگی و هنری استعمار آمریکایی در جهان و نقش آن در سیاست‌های ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی می‌پردازد. این برنامه که امروز و فردا حوالی ساعت ۲۳:۱۵ از شبکه دوی سیما پخش می‌شود، با حضور جمعی از کارشناسان برجسته، ابعاد گوناگون این موضوع را از منظرهای تاریخی، رسانه‌ای، هنری و فرهنگی واکاوی می‌کند. امروز مباحث زمانه با حضور علی کشوری (کارشناس سینما) و سحر دانشور در حوزه تأثیر روایت‌های سینمایی بر بازنمایی قدرت‌های استعماری ادامه می‌یابد و در نهایت پنجشنبه پانزدهم آبان مرتضی قاضی، نویسنده و محمد همتی، پژوهشگر فرهنگ نواحی درباره نسبت فرهنگ مقاومت و هویت ایرانی - اسلامی گفت‌وگو خواهند کرد. در آستانه ایام فاطمیه نیز زمانه با حال‌وهوایی معنوی‌تر، یاد و سیره حضرت زهرا(س) را در پیوند با مفهوم ایستادگی و حق‌طلبی بازخوانی خواهد کرد؛ تا پیامی از ایمان، عزت و بصیرت را در کنار تحلیل‌های تاریخی و فرهنگی به مخاطبان خود برساند. برنامه زمانه با تهیه‌کنندگی سیدمجید اکرمی و اجرای امین سلیمی و محسن آزادی، به صورت هفتگی چهارشنبه و پنجشنبه‌ها حوالی ساعت ۲۳، میزبان گفت‌وگوهایی تحلیلی با چهره‌های سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و هنری است.

سیما

«زهرا: یک روایت شخصی» قصه شهید جنگ ۱۲ روزه

فیلم مستند «زهرا: یک روایت شخصی» به تهیه‌کنندگی فاطمه بوربور و کارگردانی محسن رضازاده و پارسا گیلانی، برای نخستین‌بار، سه‌شنبه (سیزدهم آبان) روی آنتن شبکه مستند سیما رفت.

به گزارش جام جم، این اثر مستند، با بهره‌گیری از تصاویر و ویدئوهای آرشیوی، روایتگر زندگی و شهادت زهرا (نجمه) شمس‌بخش است؛ دختری جوان، پرانرژی و تلاشگر که در بامداد ۲۳ خرداد در جریان حمله رژیم صهیونیستی به مجتمع «اساتید سرو» در سعادت‌آباد تهران به شهادت رسید. در این حمله، بنا بر گزارش‌ها، ۱۶ نفر جان خود را از دست دادند. در میان جان‌باختگان مجتمع «اساتید سرو»، نام‌هایی چون رایان قاسمیان (نوزاد دو ماهه) و باران اشراقی (کودک ۹ ساله) نیز ذکر شده که تاکیدی تلخ بر حضور غیرنظامیان و کودکان در جمع قربانیان است.

«زهرا: یک روایت شخصی» فیلمی تمام‌آرشیوی است که بیشتر تصاویر آن از عکس‌ها و ویدئوهایی تشکیل شده است که خود شهید زهرا شمس‌بخش در صفحه شخصی‌اش در اینستاگرام منتشر کرده بود. همچنین در این فیلم مستند از آرشیو خانوادگی و تصاویر گردآوری شده از دوستان نزدیک او نیز استفاده شده است. در کنار این مواد تصویری، گروه سازنده با استفاده از گفتار متن و طراحی روایت کوشیده‌اند زندگی، دغدغه‌ها و منش اجتماعی این دختر جوان را بازخوانی کنند. دختری با روحیه ورزشکاری، طبیعت‌دوست و فعال در کارهای مدنی که حضور پررنگی در جمع‌های دوستانه، فعالیت‌های اجتماعی و داوطلبانه داشت.

این فیلم با نگاهی انسانی، مسیر زندگی زهرا را از کودکی دنبال می‌کند و از خلال قاب‌هایی که او خود از زندگی روزمره‌اش ثبت کرده، به تصویری زنده از روحیه تلاشگر، اجتماعی و مثبت‌نگر او می‌رسد. زهرا شمس‌بخش نمادی از قربانیان بی‌دفاعی است که در میانه جنگ ۱۲ روزه، در برابر حملات هوایی رژیم صهیونیستی هدف قرار گرفتند.

«زهرا: یک روایت شخصی» تلاشی است برای بازآفرینی تصویری انسانی از یکی از قربانیان غیرنظامی تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی، و یادآوری این‌که هر نام در فهرست شهدا، داستانی از زندگی، امید و رویاهای ناتمام در خود دارد. عوامل تولید این مستند عبارتند از: تهیه‌کننده: فاطمه بوربور، کارگردان: محسن رضازاده و پارسا گیلانی، نویسنده گفتار متن: عبدالله نظری، گوینده گفتار متن: حانیه یوسفیان، تدوینگر: محسن رضازاده، پژوهشگر و مدیر تولید: محمد هادی حاجیان و مجری طرح و صداگذار: امیرعلی الماسی

براساس این گزارش، فیلم مستند «زهرا؛ یک روایت شخصی» امروز ساعت ۱۰ صبح از شبکه مستند سیما پخش می‌شود.

هفت دیده‌بان سینمای ایران

محمدرضا مقدسیان از دلایل و ملاحظات پیوستنش به برنامه هفت می‌گوید

سپیده اشرفی
گروه رسانه

برنامه هفت با مسیر پرفراز و نشیبی که از سال‌ها قبل داشت، روی مجریانی همچون فریدون جیرانی، محمود گبرلو و محمدحسین لطیفی را به‌خود دیده است؛ برنامه‌ای که بعد از اتمام کار برندهایی مثل هنر هفتم، سینما دو، سینماملت، نقد چهار، میزانسن و شهر فرنگ، توانست یکه‌تاز صحبت از هنر هفتم در قاب سیما شود. محمدرضا مقدسیان که پیش از این اجرای او را در برنامه سینماملت دیده بودیم و چهره آشنایی برای اهالی کاخ رسانه جشنواره فجر است، جای بهروز افخمی نشسته تا با اجرای خود، فضای تازه‌ای به برنامه سینمایی هفت ببخشد. او هنوز هم معتقد است که برای وایرال‌شدن نباید هرکاری کرد و به این نکته هم اشاره می‌کند که برخی برنامه‌های سینمایی به‌دنبال کارهای زرد برای جذب مخاطب هستند.

مقدسیان به سینما و نقد آن آشناست و دستی هم در روانشناسی دارد. از همین زاویه هم توانسته مدلی حرفه‌ای برای طرح بحث و نقد را ارائه کند که به‌نوعی امضای خود او در این حوزه شده است. وی درباره پیوستنش به این برنامه، به جام‌جم می‌گوید: وقتی اجرای برنامه هفت را پذیرفتم، احساس می‌کردم موقعیت پرچالشی است. به هر حال، برنامه هفت برنامه تمام سینمای ایران است؛ درست است که فراز و فرودهایی در دوره‌های مختلف داشته اما در مجموع، مالک اصلی این برنامه و صاحب معنوی آن، بعد از تلویزیون، اهالی سینما هستند. آنچه اهمیت دارد این است که این برنامه بتواند طیف وسیع و حداکثری اهالی سینما را نمایندگی کند و صداهای مختلف در آن شنیده شود. وقتی پیشنهاد اجرا در این برنامه مطرح شد، یک ماه روی آن تأمل کردم. یک دلیل خیلی مهم این بود که به هر حال، آقای افخمی جزو کارگردانان سابقه‌دار و مطرح سینمای ایران است؛ هم خیلی باسواد است و هم این‌که سال‌های سال روی صندلی برنامه هفت نشسته بود. از ابتدا هم، مجری‌های مختلفی وارد این برنامه شده بودند. به هر حال وارد شدن در میانه یک فصل از برنامه، برای کسی که مایل باشد اصول حرفه‌ای را رعایت کند، چالش مهمی تلقی می‌شود. اولین چیزی که برای اجرا در این برنامه مساله‌ساز بود و تلاش کردم تا حد امکان از آن اطمینان حاصل کنم، این بود که از آقای افخمی، به‌واسطه قواعد حرفه‌ای‌گری، رخصت بگیرم؛ زیرا به هر حال این برنامه بیش از ۱۰۰ قسمت با ایشان پیش رفته بود. در نهایت، جلسه‌ای گذاشتیم و مرا قانع کردند که شرایط برای ورود من فراهم شده است. این، اولین چالش من بود اما در عین حال، برایم مهم بود که برنامه هفت قرار است چه مسئولیتی روی دوش فردی قرار دهد که برنامه را اجرا می‌کند.

دو کارکرد مهم برنامه هفت

وی تاکید می‌کند: هفت برنامه‌ای است که باید همه سینمای ایران را نمایندگی کند؛ طیف‌های مختلف، تفکرات گوناگون، سلایق متنوع و همه کسانی که به هر حال در طول این سال‌ها، چراغ سینمای ایران را روشن نگه داشته‌اند. در واقع باید تا جایی که شرایط و ضوابط اجازه می‌دهد، این برنامه به‌گونه‌ای جلو برود که آن را از آن خود بدانند. برنامه هفت دو کارکرد اصلی دارد: یکی این‌که باید تریبونی باشد تا اهالی سینما بتوانند نظرات، دغدغه‌ها و زاویه دیدشان را بیان کنند. از طرف دیگر، باید مباحث نظری و تئوریک را به‌درستی مطرح کند؛ چه مباحثی که مستقیما به خود سینما مرتبط می‌شود و چه مواردی که به ارتقای کیفیت فیلم‌ها از نظر بصری و متنی کمک می‌کند. یک وجه دیگر این است که برنامه هفت باید به تقویت ارتباط میان فیلم‌ها، مخاطبان و مردم کمک کند؛ کسانی که تکلیف ادامه حیات یا عدم حیات سینما را مشخص می‌کنند اما نه در حد کلمات و جملات زیبا بلکه با تکیه بر تجربیاتی که بدنه سینما نسبت به این مساله دارد. از طرف دیگر، باید موجب ارتقای سطح نگاه ما به فیلم‌ها شود. یعنی فیلم را صرفا ابزاری برای سرگرمی نبینیم. هرچند که فیلم دیدن امری لذت‌بخش است و همه ما را عاشق سینما کرده اما ساده‌انگارانه است اگر بخواهیم فیلم‌ها را به‌شکلی چندوجهی نبینیم.

همه این‌ها، آن چیزی است که در برنامه هفت می‌تواند اتفاق بیفتد اما من صرفا یک مجری-کارشناس در این برنامه هستم و طبیعتا در کنار تیم بزرگ برنامه حضور دارم. تلاش می‌کنم تا آن اندازه که دایره اختیاراتم اجازه می‌دهد، وظایفی را که بر دوشم است به بهترین نحو انجام دهم. اگر هم مشورتی از من خواسته شود، با خوشحالی در خدمت عوامل خواهم بود.

جایگزینی نقد به‌جای نظرهای شخصی

مقدسیان در پاسخ به این پرسش که اهداف مطرح شده برای برنامه هفت تا چه میزان محقق شده، می‌گوید: آنچه من می‌دانم این است که هم شبکه و هم تیم تولید برنامه هفت، پیش از این‌که من به‌عنوان مجری جدید به آنها ملحق شوم، همواره تلاش کرده‌اند تا اهداف مد نظر برنامه را محقق کنند؛ یعنی مخاطب حداکثری داشته باشند و صدای طیف‌های مختلف سینما را منعکس کنند اما به هر حال، واقعیت‌ها و پتانسیل‌های موجود، ممکن است نتیجه‌ای را به‌بار آورد که لزوما با نقطه ایده‌آل مد نظر دوستان فاصله داشته باشد اما آنچه من به‌سهم خودم می‌توانم انجام دهم تا شاید رگه‌های جدیدی به برنامه هفت وارد کنم، در چند کلیدواژه است: یکی این‌که بتوانم از قابلیت‌ها یا تحصیلاتی که در حوزه سینما، روانشناسی و پژوهش در حوزه سینما و فضای دانشگاهی داشته‌ام، بهره ببرم تا مباحث دقیق سینمایی را - بدون این‌که حوصله سربر باشد - وارد جریان گفت‌وگو درباره فیلم‌ها کنم. در حقیقت این امر در نقد فیلم‌ها، گفت‌وگو درباره فیلم‌ها، واکاوی و جریان‌شناسی سینمای ایران و جهان، می‌تواند کمک‌کننده باشد. در این مسیر، آنچه به‌نظرم نباید از ذهن مجری محو شود، این است که سینما بدون مخاطب هیچ معنایی ندارد. دومین نکته هم این‌که، نباید فراموش کنم از دغدغه مخاطب و اهمیت وجود تولیدات برای سلایق مختلف بگویم. از این بگویم که باید کاری کرد طیف وسیع‌تری از مردم در ایران با سینمای ایران آشتی کنند و حاضر باشند به سینما بروند و فیلم ببینند. نکته مهم‌تر این‌که، جریان نقد فیلم در ایران، به‌دلایل مختلف در سال‌های اخیر، دچار برخی اشتباهات در برداشت شده که باید تلاش کرد اصلاح شود. باید مفهوم نقد فیلم را از مباحث صرفا سلیقه‌ای یا فردی، دور کنیم و به سمت پیگیری درست نقد برویم. همان‌طور که می‌دانید، در مباحث مربوط به مطالعات و نقد فیلم، شاخه‌های مختلفی برای نقد وجود دارد اما متاسفانه به دلایل گوناگون، غالب منتقدان یا برنامه‌های سینمایی در ایران، اهمیت چندانی به آن وجوه نمی‌دهند. در واقع صرفا به‌واسطه نظرهای شخصی خود، تبدیل به معیار نقد در سینما شده‌اند؛ نظرهایی که ریشه علمی و دقیقی هم ندارد. باید هر روز حواسمان باشد که درگیر این مدل از نگاه و توهم دانایی نشویم؛ همین مدل باید در شکل گفت‌وگو با اهالی سینما نیز اتفاق بیفتد.

> **من از منتقدان جدی برنامه هفت بودم و امروز هم که خودم بر صندلی اجرای این برنامه نشسته‌ام، بیش از پیش، نسبت به انجام کار درست و نقد خودمان حساسیت دارم. اگر پذیرفتم که این مسئولیت را قبول کنم، با این هدف بوده که کاری کنم اتفاقات بهتری در برنامه بیفتد**

نمی‌خواهیم با دعوای زرگری وایرال شویم

آنچه از اجرای مقدسیان در خاطر مخاطب مانده، یک اجرای تخصصی و شریف است که از الفاظ عجیب و غریب پرهیز می‌کند و حاضر نیست به هر قیمتی وایرال شود؛ کاری که شاید برنامه‌های گفت‌وگو محور سینمایی در نمایش خانگی به راحتی انجام می‌دهند. خودش در این خصوص عنوان می‌کند: من فکر می‌کنم برنامه هفت، باید جدا از روند مرسوم برخی برنامه‌ها حرکت کند؛ برنامه‌هایی که با سر و صداهای رسانه‌ای و ایجاد دعواهای زرگری می‌خواهند در فضای مجازی دست به دست بچرخند. برنامه هفت باید تلاش کند کار حرفه‌ای انجام دهد و مقهور جریانات زودگذر نشود. تلاش می‌کنیم ارتقای کیفیت سینمای ایران را به‌عنوان هدف اصلی در ذهن داشته باشیم.

وی با اشاره به برنامه‌هایی که برای دیده شدن حاضرند از هر ابزاری استفاده کنند، می‌گوید: به‌نظرم این مدل کارهای زرد که برخی برنامه‌ها انجام می‌دهند، تلاش غیرحرفه‌ای و نشان‌دهنده بی‌سوادی سازندگان آنها در زمینه سینما و مفهوم رسانه و البته بی‌سوادی نسبت به درک درست از مخاطب است. این توهم طی‌کردن ره صدساله در یک شب و تحت تاثیر رفتارهای اینفلوئنسری و بلاگری قرارگرفتن، شاید در کوتاه‌مدت برای بعضی رسانه‌ها و برنامه‌ها، نتایجی مقطعی به همراه داشته باشد اما ماندگار نیست و با ذات کار رسانه یعنی ارتباط با مخاطب و آگاه‌سازی او فاصله دارد. در نهایت هم تبدیل به چیزی در حوزه سینما می‌شود که آن را کارهای سطحی و اینستاگرامی می‌دانیم. رسانه باید کمک کند که سینما به‌عنوان یک رسانه جدی باقی بماند. اگر کار رسانه را بلد نیستیم، شهوت شهرت و مطرح‌شدن سریع را داریم، باید اعتراف کنیم و بدانیم که ممکن است منافع شخصی ما در کوتاه‌مدت تامین شود اما در اساس به خودمان و ریشه سینما لطمه اساسی می‌زنیم؛ یعنی خودمان قاتلان سینما می‌شویم. این چیزی است که به‌نظرم برنامه هفت باید از آن پرهیز کند؛ یعنی یک برنامه این‌چنینی جایی برای خوش‌رقصی یا ادا و اطوار یا ایجاد چالش‌های بی‌مزه برای مطرح‌شدن نباشد. برنامه هفت یک میراث است که بزرگان تلاش کرده‌اند آن را حفظ کنند و به دست نسل جدید بسپارند تا بتواند دیده‌بان شریف، دغدغه‌مند و بی‌طرفی باشد که دغدغه اصلی‌اش ارتقای سینمای ایران به‌عنوان یک میراث فرهنگی در کشور است.

برش

دنبال مخاطب فله‌ای نیستیم

مقدسیان عنوان می‌کند: باید کار مبنایی انجام دهیم و مقهور جریانات مقطعی، بازی‌های رسانه‌ای و دعواهای زرگری نشویم. کار سختی است؛ سخت از این جهت که خودمان با دست خودمان، مخاطب را عادت به مواد تصویری غیراخلاقی، بیش از حد خشن، الکی، دروغین و قلابی داده‌ایم و ذائقه را خراب کرده‌ایم. من بسیار به مخاطب اعتماد دارم و فکر می‌کنم هوش بسیار بالایی دارد و می‌تواند تشخیص دهد که هر برنامه چه تلاشی برای او انجام می‌دهد. این‌که برنامه هفت بخواهد در این فضا، خلاف جریان زرد و هوس‌انگیز برنامه‌های سینمایی رفتار کند، ممکن است در ظاهر به‌نظر برسد که این برنامه متفاوت عمل می‌کند و در کوتاه‌مدت مخاطب حداکثری پیدا نکند اما هدف ما مخاطب گله‌ای و فله‌ای نیست؛ ما دنبال این هستیم که بتوانیم ارتباط دقیقی با مخاطب برقرار کنیم چون همین هم می‌تواند سینما را نجات دهد. وی اضافه می‌کند: من خودم از منتقدان جدی برنامه هفت بودم و امروز هم که خودم بر صندلی اجرای این برنامه نشسته‌ام، بیش از پیش، نسبت به انجام کار درست و نقد خودمان حساسیت دارم. اگر پذیرفتم که این مسئولیت را قبول کنم، با این هدف بوده که کاری کنم تا اتفاقات بهتری در برنامه بیفتد. مطمئنا تا زمانی در برنامه هفت حضور خواهم داشت که بدانم حضور من تاثیری در برنامه دارد و زحمات زیادی که تیم برنامه می‌کشد، به سمت بهتری سوق پیدا می‌کند. تلاش می‌کنم تا روزی که بتوانم محل اثر باشم، در این برنامه بمانم و اگر روزی احساس کنم که نمی‌توانم آنچه را که خودم به آن نقد دارم برطرف کنم، طبیعتا ترجیح می‌دهم کسی که کارش را بهتر از من بلد است، بر آن صندلی بنشیند. تلاش می‌کنم تا همراه تیم به سمتی پیش برویم که روزهای بهتر و اوج این برنامه را ببینیم.

قاب

«راز چشم‌هایش» از شبکه نمایش

شبکه نمایش با پخش فیلم برنده اسکار «راز چشم‌هایش» ساخته خوان خوزه کامپانلا، مخاطبان را به سفری پرهیجان در میان عشق، جنایت و عدالت می‌برد. این فیلم درامی اکشن از سینمای آرژانتین است که با روایت چندلایه و بازی‌های درخشانش، یکی از ماندگارترین آثار دهه ۲۰۰۰ میلادی به‌شمار می‌رود. راز چشم‌هایش براساس رمانی از ادواردو ساچری ساخته شده و داستان یک مشاور دولتی است که رمانی در مورد یک پرونده حل‌نشده خودکشی مربوط به دوران کارش می‌نویسد و...

این فیلم را می‌توانید امروز ساعت ۱۵ از شبکه نمایش تماشا کنید.

دیدگاه

صدای استکبارستیزی از تریبون «مثبت آموزش»

آرمین عابدینی، تهیه‌کننده برنامه «مثبت آموزش» درباره ویژه‌برنامه روز دانش‌آموز و یوم‌الله ۱۳ آبان در این برنامه اظهار کرد: ساختار برنامه ما به شکلی است که معتقدیم هر روز می‌تواند روز دانش‌آموز و تمرین استکبارستیزی باشد اما ۱۳ آبان فرصت ویژه‌ای است تا پیام‌های بصیرت و مقاومت نسل جوان را به تصویر بکشیم. وی افزود: ویژه‌برنامه ۱۳ آبان با اجرای اشکان تفنگ‌سازان، حسین کربلایی طاهر و زهرا حاجی علی از ساعت ۸ تا ۱۲ صبح پخش شد و طی آن، ارتباط زنده با مراکز استان‌ها برقرار شده و گفت‌وگوهای تلفنی با معلمان برگزیده از تهران و سایر استان‌ها انجام می‌گرفت تا جلوه‌های مختلف روحیه مقاومت و آگاهی دانش‌آموزان در سراسر کشور به تصویر کشیده شود. وی در پایان تأکید کرد: شبکه آموزش در دوره تحول، توجه ویژه‌ای به نیازها و دغدغه‌های دانش‌آموزان داشته است و برنامه‌هایی مانند «مثبت آموزش» تلاش می‌کنند در مناسبت‌های ملی، ارتباط مؤثر و ملموسی با جامعه هدف خود برقرار کنند تا پیام‌های مهم آموزشی، فرهنگی و انقلابی به نسل جوان منتقل شود.

سینما سیما

شوکلا وکیل شبکه تهران شد

فیلم سینمایی «وکیل شوکلا» با گویندگی ۳۶ نفر از گویندگان گفتار فیلم در واحد دوبلاژ اداره‌کل تامین و رسانه بین‌الملل سیما دوبله شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی سیما، این سینمایی در گونه درام محصول هند در سال ۲۰۲۴ قرار است از شبکه تهران سیما پخش شود. مدیر دوبله این سینمایی شیلا آژیر و صدابردار آن پیمان صالحی است. شیلا آژیر، رضا آفتابی، متانت اسماعیلی، بابک اشکبوس، سحر اطلسی‌فر، مهرخ افضلی، آزاده اکبری، رضا الماسی، دانیال الیاسی، محمد بهاریان، کریم بیانی، ارسلان جولایی، شراره حضرتی، امیر حکیمی، شهریار ربانی، آرزو روشناس، حسین سرآبادانی، لادن سلطان‌پناه، ابوالفضل شاه‌بهرامی، مریم شاهرودی، مینا شجاع، پریا شفیعیان، خشایار شمشیرگران و... صداپیشه‌های این اثر بوده‌اند. این فیلم درباره تانوی شوکلا، وکیل بدوی دادگاه است که زنی بسیار مصمم و جسور است. او در بدو داستان وکالت دختر محصلی را در دست می‌گیرد که به دلیل رای ندادن به نماینده حزبش آینده تحصیلش در خطر قرار گرفته است...